DOCTOR HONORIS CAUSA

Pamela Howard

PROSLOV
ACCEPTANCE SPEECH
Pamela Howard

LAUDATIO
LAUDATION
Pavel Drábek

Slavnostní zasedání
Umělecké rady Janáčkovy akademie múzických umění
u příležitosti udělení čestného titulu
doctor honoris causa

Ceremonial meeting of
the Arts Council of the Janáček Academy of Performing Arts
on the occasion of the conferment of the honorary title
doctor honoris causa to

Pamela Howard

26. listopadu 2025
Divadlo na Orlí
Orlí 17–19, Brno

26 November 2025
Theatre on Orlí Street
Orlí 17–19, Brno

6
Děkovná řeč
Pamela Howard

10
Acceptance speech
Pamela Howard

14
Laudatio
Pavel Drábek

20
Laudation
Pavel Drábek

Děkovná řeč *prof. Pamely Howard OBE,* u příležitosti udělení čestného doktorátu Janáčkovou akademií múzických umění

Z celého srdce vám děkuji za to, že se mi dostalo této velké pocty. K hudbě Leoše Janáčka a dalších českých skladatelů mě poutá láska a dlouhá osobní historie. Ráda bych se o ni s vámi podělila:

Když jsem na našem staromódním rozhlasovém přijímači zaslechla skladbu s názvem *Sinfonietta*, byla jsem jako u vytržení, psal se rok 1954, bylo mi šestnáct let a žila jsem v Birminghamu. V životě jsem nic takového neslyšela! Na konci pořadu oznámili, že se *Sinfonietta* bude hrát živě ve městě jménem Amsterdam. Rozhodla jsem se, že tam vyrazím, ačkoli jsem do té doby ještě nikdy neopustila Anglii. Na konci naší ulice byla pobočka banky Barclay's a já si myslela, že by tam snad mohli prodávat i lístky na vlak, a tak jsem – aniž bych o tom řekla rodičům – vysypala pokladničku a uháněla naší ulicí do banky, kde jsem požádala o lístek do Amsterdamu. Přívětivá paní za skleněnou přepážkou mi vysvětlila, že napřed budu muset jet do Londýna na nádraží Liverpool Street Station a jízdenku si koupit tam. Nikdy předtím jsem v Londýně nebyla, ale kamarádka, jež bydlela přes ulici, se nabídla, že by tam zajela se mnou. Objevily jsme, že do Londýna jezdí autobus. Po příjezdu jsme se pak z autobusové zastávky pomocí mapy pěšky dostaly na vlakové nádraží Liverpool Street Station. Rozloučily jsme se, já nasedla do vlaku směr Amsterdam, našla koncertní síň, vyslechla *Sinfoniettu* a slíbila si, že si o hudbě toho úžasného skladatele jménem Leoš Janáček zjistím víc.

O mnoho let později, kdy už jsem nasbírala zkušenosti jako operní režisérka a výtvarnice, mě pozvalo Národní divadlo Brno, abych s hudebním ředitelem Jaroslavem Kyzlinkem spolupracovala na světové premiéře Janáčkovy znamenité opery *Výlet pana Broučka do Měsíce* ve verzi z roku 1917. To byl začátek mého obdivu k Leoši Janáčkovi a jeho chápání divadelních možností. Opera pojednává o měšťanovi panu Broučkovi, který rád popíjí v pražské hospůdce Vikárka, kde se za zábavou scházejí studenti. Bicykly vždy nechávají opřené o zeď hospody. Pan Brouček přijede ve škodovce. V Praze panuje zima a všude leží sníh. Brouček ten den trochu přebere a při odchodu z Vikárky upadne. V podroušení se mu zdá sen o cestě na Měsíc, kde zjistí, že je všechno naopak! Navrhnout způsob, jakým vyřešit proměnu zasněžené zimní scény v přesný opak – horký letní den –, představovalo obrovskou výzvu. Pak jsem si ale vzpomněla, že mě kdysi v Koreji vzali na prohlídku venkovní tržnice s umělými květinami. Lidé tam byli velmi přátelští a já si odtud odnesla sáčky s bílými kvítky. Kontaktovala jsem tedy svou korejskou přítelkyni a poprosila ji, zdali by mi mohla poslat balíček květů jako vzorek, abych je pak v divadle mohla ukázat vedoucímu výroby. Za několik dnů ke mně k mému velkému údivu přiběhl hlavní technik a zdvořile mi oznámil: „*Madam Pamelo, před vchod právě dorazilo nějaké auto a přivezlo vám pět obrovských pytlů. Prosím vás, rychle si pro ně pojďte, blokuje nám vjezd do divadla.*“ Napřed jsem z toho byla zmatená, ale pak jsem zjistila, že zásilka dorazila z Korey. Opatrně jsme jeden balík otevřeli a našli v něm drobné bílé kvítky. Hned nám bylo jasné, že je můžeme v I. dějství použít místo sněhu a v II. dějství na Měsíci jako květy. Tím jsme získali klíč k celé inscenaci, a to vizuálně i hudebně.

Můj ateliér v západním Sussexu stojí u moře na samém konci zahrady. Někdy tam přespávám, obzvlášť když pracuji na nějaké velké

inscenaci a mám převrácený režim. Jednou ráno jsem se probudila brzy a vyšla ven před ateliér, abych se podívala na východ slunce. U dveří do ateliéru se nachází velký keř za řádkem pestře modrých kalokvětů. Vyrazila jsem si je namalovat, když vtom jsem zahlédla černý čenich a z keře za ním vykoukl liščí obličej. Když jsem si lišku prohlížela, stála nehybně s pohledem upřeným na mě. Jako by mi říkala: „*Neopovažuj se vyrušit má mláďátka... drž se dál... a buď zticha...*“ Pak jsem si vzpomněla, že jsem kdysi slyšela Janáčkovu operu *Příhody lišky Bystroušky*, kterou napsal roku 1923 jako vzpomínku na něco, co kdysi zahlédl v lese v Hukvaldech. Tehdy si zapsal: „*Chyt jsem Bystroušku pro les a smutek pozdních let... Veselá věc se smutným koncem: a já se do toho smutného konce sám stavím!*“

Pořád u sebe nosím skicák a barvy, abych si mohla pohotově zaznamenat to, co zrovna vidím. Jako zázrakem šel kolem soused, který si byl zaplavat, a když mě zahlédl v zahradě, přišel mě pozdravit. Naštěstí měl u sebe i fotoaparát, a tak v rychlosti vyfotil modrý kalokvět, liška Bystrouška mezitím zmizela v houští. Já jsem si však pořídila rychlou skicu, kterou jsem později s velkou radostí a potěšením rozpracovala do většího obrazu. Nikdy nevyhazuji barevné papírky, takže jsem si pamatovala, kde mám lesklé modré obaly od karamel podobné kalokvětům. Zde vám tedy na oplátku za vaše pozvání a tuto velkou poctu, které se mi dostalo a za niž jsem ze srdce vděčná, předávám dar.

S úctou
Pamela

Acceptance speech by *Prof. Pamela Howard OBE,* on the occasion of being awarded an honorary doctorate by the Janáček Academy of Performing Arts

Thanks so much for awarding me this great honour. I have a great personal history and love of the music of Leoš Janáček and other Czech composers that I would like to share with you all:

I was sixteen years old living in Birmingham in 1954, when I heard on our old-fashioned radio some music called *Sinfonietta* and I was completely transfixed. I had never heard anything like it! At the end of the programme they announced that *Sinfonietta* would be in a live performance in a place called Amsterdam. I determined to go there although I had never travelled anywhere outside England. At the bottom of our road there was a Barclay's Bank, and I imagined they would also sell train tickets, so without telling my parents, I emptied my money box, and ran down the road to the bank and asked for a ticket to Amsterdam. A kindly woman behind a glass screen explained that I would have to go to Liverpool Street Station in London and buy a ticket to Amsterdam there. I had never been to London, but my friend across the road said she would come to London with me. We discovered there was a bus to London, and then with a street map we walked from the London bus station to Liverpool Street train station. We said goodbye to each other, and I got on a train to Amsterdam, found the concert hall, heard *Sinfonietta* and promised myself to learn more about the music of this wonderful composer Leoš Janáček.

Many years later having gained experience as an opera director and visual artist, I was invited by the Národní divadlo Brno to collaborate with the music director Jaroslav Kyzlink to create the world premiere of the 1917 version of Janáček's amazing opera *The Excursion of Mr Brouček to the Moon* (Výlet pana Broučka do Měsíce). This was the beginning of my admiration for Leoš Janáček, and his understanding of theatrical possibilities. This opera explores the bourgeois character of Mr Brouček, who loves to drink in the Vikárka pub in Prague where students gathered together to have fun. The students always left their bicycles leaning against the wall of the pub. Mr Brouček comes in his Škoda car. It is winter in Prague and there is snow on the ground. Brouček has a few drinks too many, and leaving the Vikárka pub, falls onto the ground. In his drunken stupor he dreams he travels to the Moon, and here he discovers that everything is upside down! It was an enormous challenge to devise a way to turn a cold winter snow scene into the exact opposite – a warm summer's day. Then I remembered that I had once been in Korea, and had been taken to visit an outdoor artificial flower market. People were very friendly and I came away with some small bags of white flower blossoms. I contacted my Korean friend, and asked her if she could send me a sample bag of flowers I could show the technical director in the opera house. A few days later, to my astonishment the chief technician came running to me, and politely said: "*Madam Pamela, a vehicle has just come to the stage door with five large sacks for you. Please come quickly as they are blocking the stage door entrance.*" I was mystified, until I saw they came from Korea. We carefully opened one large sack, and there were tiny white blossoms that we saw could double as snow in Act 1 and flowers on the Moon in Act 2. This gave us the key to the whole production visually and musically.

My studio in West Sussex is at the far end of my garden by the sea. I sometimes sleep in the studio, especially if I am working on a large production often on a different time scale. One morning I woke early and went outside the studio to see the morning sunrise. Next to my studio door is a large bush, behind a row of bright blue agapanthus plants. I went to make a small sketch of them, when suddenly a black nose followed by the face of a vixen poked out of the bush. She stared at me motionless while I looked at her. She seemed to be saying: "*Don't you dare to disturb my babies... keep your distance... and be quiet...*" Then I remembered that I had once heard Janáček's opera *The Cunning Little Vixen*, written in 1923 as a memory of something he had seen in the forest at Hukvaldy. He noted that: "*I captured the cunning little vixen in the forest. She was a merry creature, with no future but a sad ending, and I too am facing an equally sad ending!*"

I always have a sketchbook and paints ready to record what I see. By a miracle a neighbour who had just been for a swim passed by, and seeing me in the garden came to say hello. Fortunately, he had his camera with him and quickly took a photo of the blue agapanthus, but the cunning little vixen had disappeared into the bushes. However, I had made a quick sketch and developed it into a large painting with joy and pleasure. I never throw coloured papers away, and I knew where I had shiny blue toffee papers to resemble the agapanthus plants. And here is my gift to you for inviting me, and bestowing on me this great honour for which I am truly thankful.

Sincerely
Pamela

Laudatio *prof. doc. Pavla Drábka, Ph.D.,* při příležitosti jmenování prof. Pamely Howard OBE, čestnou doktorkou Janáčkovy akademie múzických umění

Profesorka Pamela Howard OBE: scénografka, pedagožka, divadelnice

Vaše Magnificence, vážený pane rektore, Spectabiles, Honorabiles, vážené kolegyně, vážení kolegové, studentstvo, hostky a hosté,

je mým velkým potěšením a ctí oslovit vás při této mimořádné příležitosti s pochvalnou řečí, laudatiem, věnovaným profesorce Pamele Howard, světově známé scénografce, režisérce, kurátorce, autorce, pedagožce a všestranné divadelnici.

Když si dnes kdokoliv kdekoliv na světě položí prostou otázku: *Co je scénografie?*, nevyhnutelně narazí na tvorbu Pamely Howard a její stejnojmennou knihu. Kniha s názvem *Co je scénografie?* vyšla poprvé anglicky v roce 2002 u nakladatelství Routledge. Tehdy to byla knížečka o 134 stranách, ale přinesla okamžitý úspěch. Druhé, doplněné vydání následovalo v roce 2009. Formátem bylo

už větší a mělo téměř dvojnásobný rozsah. Stále více čtenářů však zajímalo *Co je scénografie?*, takže v roce 2019 vyšlo třetí, rozšířené vydání v onom větším formátu o bezmála 350 stranách. Kniha byla přeložena do dvanácti jazyků po celém světě – nejnověji, pokud se nepletu, do rumunštiny. A mám i překvapení: na české vydání už máme smlouvu a připravuje se.

Není to ovšem jen kniha plná slov. I přes svůj rozsah obsahuje tresť celých desetiletí zkušeností Pamely Howard z oblasti divadelní tvorby – od prvních chvil, kdy v roce 1958 ještě jako náctiletá dobrovolnice asistovala u premiéry opery Benjamina Brittena *Noemova potopa* v Orfordu v rámci Aldeburghského festivalu, až po „tady a teď“: protože právě zde se divadlo odehrává a zde má své místo i scénografie.

Pamela se narodila v roce 1939 na severu Anglie a toužila se stát sólovou klavíristkou; této ambici se věnovala až do svých patnácti let. Poté se jejím řemeslem i uměním stala kresba. V Londýně vystudovala výtvarnou školu Slade School of Fine Art, začala pracovat jako scénická výtvarnice a malovala kulisy v divadelních dílnách. Postupně, krůček za krůčkem, od projektu k projektu a od inscenace k inscenaci, se divadelní práci věnovala stále více, budovala si portfolio a nabývala scénografické i divadelnické zkušenosti. Do roku 2000 se jako scénografka a kostýmní výtvarnice podílela na více než dvou stech inscenacích v předních britských divadlech a spolupracovala při tom s mnoha mezinárodními společnostmi, jako jsou Royal Shakespeare Company (Královské shakespearovské divadlo), National Theatre (britské Národní divadlo), Chichester Festival Theatre, Tricycle Theatre (dnes Kiln Theatre) nebo mezinárodní divadelní společnost Opera Transatlántica, kterou založili s předčasně zesnulým Edwinem Erminym. Řada jejích scénografických návrhů získala prestižní ceny. Vyučovala také na škole Central Saint Martins College of Art and Design (dnes součást University of the Arts London), nejprve se scénografem Ralphem Koltaiem, později jako vedoucí ateliéru a studijního programu.

Pamela Howard nese titul mezinárodní profesorka divadla na Royal Welsh College of Music and Drama in Cardiff (Královské

velšské akademii hudby a divadla v Cardiffu), v minulosti byla hostující profesorkou na Arts University Bournemouth a je emeritní profesorkou University of the Arts London. Je také čestnou členkou (*Honorary Fellow*) Hongkongské akademie múzických umění a čestnou doktorkou (*doctor honoris causa*) Národní univerzity umění v Bukurešti (Universitatea Națională de Arte din București). V roce 2008 ji královna Alžběta II. za její práci pro divadlo jmenovala důstojnicí Řádu britského impéria (Officer of the Order of the British Empire).

Velmi důležitou součástí profesionálního i osobního života profesorky Howard je kulturní výměna. Je skutečnou světoobčankou s vazbami a spolupracovníky po celé zeměkouli. Od konce padesátých let byla prominentní členkou mezinárodní organizace scénografů, divadelních architektů a techniků OISTAT, byla iniciátorkou scénografického festivalu SCENOFEST a celá desetiletí spolupracovala s Pražským Quadriennale jako kurátorka, pedagožka a umělkyně. Vypěstovala si úzké profesní i osobní vazby na české umělecké prostředí a značná část její tvorby se v českém umění inspirovala nebo ho aktivně propagovala.

Pamela Howard v minulosti spolupracovala s profesorem Jaroslavem Malinou, scénografem, uměleckým ředitelem Pražského Quadriennale a někdejším rektorem Akademie múzických umění v Praze (AMU). Společně s Barbarou Tůmovou a zahraničními institucemi založila roku 1994 Evropská scénografická centra, mezinárodní magisterský program pro studenty scénografie. Členy konzorcia byly její domovská škola Central Saint Martins College of Art and Design, pražská DAMU, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU), Institut del Teatre Barcelona a Hochschule für Gestaltung und Kunst v Curychu. Tento studijní program měl obrovský dosah, vychoval celou generaci scénografů – mezi nimi i studenty JAMU (např. Rocc) – a po zlomovém roce 1989 významně přispěl k otvírání kulturních hranic a k internacionalizaci středoevropského uměleckého prostoru.

Pro tvorbu Pamely Howard jsou charakteristické mezioborové spojitosti, které v její divadelní činnosti systematicky propojují obě její životní umělecké vášně: výtvarné umění a hudbu. Máme veliké

štěstí, že se značná část její tvorby inspirovala českým, potažmo středoevropským uměleckým dědictvím. V tom se široký umělecký záběr prof. Howard protíná s kulturním posláním a uměleckou činností Janáčkovy akademie múzických umění.

K jejím uměleckým počinům, které významně zasáhly českou kulturní scénu, patří:

František Zelenka – scénograf, (Národní muzeum v Praze, 1994), výstava kurátorky Vlasty Koubské, kterou Pamela Howard přenesla do Londýna a kurátorsky připravila (*František Zelenka – Stage Designer 1904–1944,* Londýn 1994);

BOHUSLAV MARTINŮ, *Řecké pašije* (Opera Thessaloniki, 2005), inscenace v režii a scénografii Pamely Howard;

BOHUSLAV MARTINŮ, *Ženitba* (Národní divadlo Brno, 2009 a 2011), inscenace v režii a scénografii Pamely Howard;

LEOŠ JANÁČEK, *Výlet pana Broučka do Měsíce* (Národní divadlo Brno, 2010), inscenace v režii a scénografii Pamely Howard;

PAVEL HAAS, *Šarlatán* (výběr), workshop se studenty Skotské královské konzervatoře v Glasgow (2011);

ALEŠ BŘEZINA / ALON NASHMAN, *Charlotte: trojbarevná hra s hudbou* (Luminato Festival Toronto, World Stage Design Festival Taipei, Národní divadlo Praha, 2018/2019), mezinárodní inscenace v režii a scénografii Pamely Howard.

Profesorka Howard po celou svou kariéru soustavně pracuje se studenty. V letech 2008–2009, během příprav inscenací pro Národní divadlo Brno, uskutečnila řadu workshopů se studenty a pedagogy JAMU, což mnohé významně povzbudilo v jejich budoucích uměleckých kariérách. Za všechny bych rád jmenoval alespoň Tomáše Pilaře, uměleckého ředitele operního souboru Jihočeského divadla, nebo Barboru Příhodovou, uměleckou ředitelku Pražského Quadriennale.

Významnou částí života Pamely Howard jsou její kurátorské, kulturní a filantropické aktivity. Podporuje mladé umělce – například založením výroční britské ceny Linbury Prize – a nezištně pečuje o odkaz mnoha dalších umělců, včetně významných scénografů, jako byli Ralph Koltai a František Zelenka, ale také výtvarníků a divadelníků.

Měl jsem tu čest a potěšení s Pamelou posledních takřka dvacet let spolupracovat – na třetím vydání knihy *Co je scénografie?*, na knize *Umění dělat divadlo: arzenál snů o dvanácti scénách*, na Haasově *Šarlatánovi* a nyní na knize *Umění vizuální metafory* o scénografické dramaturgii. Mezi vším tím, co na Pamelině tvorbě obdivuji, bych rád vyzdvihl její všestranný, komplexní a všezahrnující přístup, ale i to, že divadlo je pro ni podstatné ve všech velikostech. Může být velké – jako třeba obrovská jeviště Královské shakespearovské společnosti, Národních divadel v Londýně, Lublani, Brně nebo Tokiu, ve Staré vozovně (Old Tramway) v Glasgow nebo v Byzantské pevnosti a bývalé městské věznici v Soluni. Může být středně velké – jako třeba putovní inscenace *Charlotte* (mezi Torontem, Tchaj-pejí a Prahou) nebo inscenace *Concierto Barroco* souboru Opera Transatlántica (mezi Londýnem a Caracasem) a nedávná inscenace o irském dramatikovi Brendanu Behanovi *Brendan, dublinský syn*. A divadlo může být i velmi malé, jako třeba site-specific inscenace *Balada o kavárně Cosmo* (Londýn, 2019), *Nový Jeruzalém* (v sídle Stansted House, 2013) nebo *Zpívej Bohu prostou píseň*, kterou připravili se skladatelem Carlem Davisem v Chichesteru při příležitosti 100. výročí narození Leonarda Bernsteina. Na každém takovém divadle záleží.

K tomu ještě doplňme komunitní inscenace – a nespočet studentských projektů, které Pamela Howard vedla po celém světě: od Central Saint Martins v Londýně přes Evropská scénografická centra, Pražské Quadriennale nebo putovní World Stage Design až po světoběžnické pedagogické působení – od Hongkongu, Pekingu či Tchaj-peje přes Rio de Janeiro, Pittsburgh a Vancouver až po Tbilisi, Nicosii, Bělehrad a Bukurešť. A samozřejmě Prahu a Brno – protože už od svých prvních cest na Pražské Quadriennale v sedmdesátých letech, kterých se účastnila coby členka britské expozice, vnímala české divadlo, scénografii, hudbu – a českou kulturu vůbec – jako srdeční záležitost a společníka na své umělecké pouti.

Její tvorba se významně a celosvětově propsala do umělecké praxe a pedagogiky scénografických disciplín. Díky překladům jejích knih do řady jazyků mohla utvářet a formovat nejen jazyk scénografie, ale také několik generací studujících, umělkyň a umělců.

Je proto mým velikým potěšením a ctí přednést o její činnosti a tvorbě pochvalný proslov před tímto váženým shromážděním a oslavit tak udělení titulu doctor honoris causa Janáčkovou akademií múzických umění v Brně.

prof. doc. Pavel Drábek, Ph.D.
emeritní profesor dramatu a divadelní praxe,
při Univerzitě v Hullu ve Velké Británii

Laudation by *Prof. doc. Pavel Drábek, Ph.D.* on the occasion of naming Prof. Pamela Howard OBE, doctor honoris causa of the Janáček Academy of Performing Arts

Professor Pamela Howard OBE: Scenographer, Educator, Theatre Maker

Your magnicificence Rector, Spectabiles, Honorabiles, dear colleagues, students, dear guests,

It is my great pleasure to address you on this special occasion with a commendation of Professor Pamela Howard, a world-known scenographer, director, curator, author, educator, and all-round theatre maker. If anyone anywhere in the world today asks the simple questions *What Is Scenography?*, they will come across Professor Howard's work and her book of exactly that name. *What Is Scenography?* first came out in English with Routledge in 2002. At that point, the book was a booklet of some 134 pages. It was an instant success, and the second, enlarged edition followed in 2009. The format was a bit bigger and the edition was 235 pages. More and more readers were interested in *What Is Scenography?*, so a third, expanded edition came out in 2019, in the bigger format and with almost 350 pages. The book has been translated into some 12 languages all over the world – the most recent being Romanian, if I am not mistaken. I also have a surprise: the Czech edition is now under contract and a work-in-progress.

But this is not just a book full of words. For all its length it is a précis of Pamela's decades of experience of working in the theatre – from the earliest volunteering as a teenager assisting at the premiere of Benjamin Britten's *Noye's Fludd* in Orford at the Aldeburgh Festival in 1958 until here and now: because that's where theatre takes place and that's where scenography happens.

Born in the North of England in 1939, Pamela first hoped to become a concert pianist and dedicated herself to that ambition until she was fifteen. From then on it was drawing that became her craft and art. She studied at the Slade School of Fine Art in London and started working as a scenic artist, painting decorations in theatre workshops. Gradually, step by step, project by project and production by production, she made more work, built her portfolio and gained scenographic and theatre-making experience. Until the year 2000, she worked as a scenographer (designing sets and costumes) on more than two hundred productions with leading British theatres and numerous international companies, including the Royal Shakespeare Company, the National Theatre, Chichester Festival Theatre, Tricycle Theatre (now Kiln Theatre in London), and Opera Transatlántica, an international theatre company established with the late Edwin Erminy. Many of her designs have received prestigious awards. She taught at Central Saint Martins College of Art and Design (now part of University of the Arts London), first with Ralph Koltai, later as director of the course.

She holds the title of International Chair in Drama at the Royal Welsh College of Music and Drama in Cardiff, served as Visiting Professor at Arts University Bournemouth, and is Professor Emeritus at the University of the Arts London. She is also an Honorary Fellow of the Hong Kong Academy for Performing

Arts and a *doctor honoris causa* of the National University of Arts in Bucharest, Romania. In 2008, she was appointed Officer of the Order of the British Empire (OBE) by Queen Elizabeth II for her Services to Drama.

A very important part of Pamela's professional and personal life has been cultural facilitation. She is a true citizen of the world with ties and collaborators all around the globe. Since the late 1950s, she has been a prominent member of the international organisation OISTAT, the initiator of the scenographic festival SCENOFEST, and for decades has collaborated with the Prague Quadrennial as a curator, educator and artist. She has developed close professional and personal ties with the Czech artistic community, and a significant portion of her work is inspired by or actively promotes Czech art.

She collaborated with Professor Jaroslav Malina, scenographer, artistic director of the Prague Quadrennial, and rector of the Academy of Performing Arts in Prague (AMU). Together with Barbara Tůmová and international institutions, she co-founded the European Scenographic Centres in 1994, a master's programme for scenography students. The consortium included Central Saint Martins College of Art and Design, DAMU, Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU), Institut del Teatre Barcelona, and Hochschule für Gestaltung und Kunst in Zurich. The programme had a profound impact, forming a generation of scenographers – including students from JAMU (e.g. Rocc) – and significantly contributing to the opening of cultural borders and the internationalisation of the Central European artistic space in the post-1989 world.

Pamela Howard's work is characterised by interdisciplinary connections, consistently integrating in her theatre making the two great artistic passions of her life: the visual arts and music. We are very fortunate that much of her work finds inspiration in Czech or Central European cultural heritage. In this, Professor Howard's broad artistic scope aligns with the cultural mission and artistic activities of the Janáček Academy of Performing Arts.

Among her artistic contributions that have had a significant impact on the Czech cultural scene are:

František Zelenka – Scenographer (National Museum Prague, 1994), an exhibition curated by Vlasta Koubská, which Pamela Howard brought to London (*František Zelenka – Stage Designer 1904–1944*, London 1994; curated by Pamela Howard);

BOHUSLAV MARTINŮ, *The Greek Passion* (Opera Thessaloniki, 2005; directed and designed by Pamela Howard);

BOHUSLAV MARTINŮ, *The Marriage* (National Theatre Brno, 2009 and 2011; directed and designed by Pamela Howard);

LEOŠ JANÁČEK, *The Excursion of Mr Brouček to the Moon* (National Theatre Brno, 2010; directed and designed by Pamela Howard);

PAVEL HAAS, *Šarlatán* (excerpts), workshop with students of the Royal Conservatoire of Scotland (2011);

ALEŠ BŘEZINA / ALON NASHMAN, *Charlotte: A Tri-Coloured Play with Music* (Luminato Festival Toronto, World Stage Design Festival Taipei, National Theatre Prague 2018/2019; directed and designed by Pamela Howard).

Pamela Howard has consistently worked with students throughout her career. In 2008–2009, during preparations for productions at the National Theatre Brno, she conducted workshops for students and teachers of JAMU. This has been significant encouragement for their future artistic achievements: let me name only Tomáš Pilař, the Artistic Director of Opera at the South Bohemian Theatre, or Barbora Příhodová, the Artistic Director of Prague Quadrennial.

An important aspect of Pamela Howard's life is her curatorial, cultural, and philanthropic activity. She supports young talents (e.g. through the establishment of the annual Linbury Prize) and selflessly preserves the legacy of other artists, including scenographers such as Ralph Koltai and František Zelenka, as well as visual artists and performers.

I have had the honour and joy of collaborating with Pamela over the last two decades – on the third edition of *What is Scenography?*, on *The Art of Making Theatre: An Arsenal of Dreams in 12 Scenes*, on the *Šarlatán* project, and now on *The Art of the Visual Metaphor* on scenographic dramaturgy. Among the many things I admire about Pamela's work is the versatile, synthetic and all-encompassing approach, but also that theatre matters in all sizes. It can be big – such as the massive stages of the Royal Shakespeare Company, the National Theatres in London, Ljubljana, Brno or Tokyo, the Old Tramway in Glasgow, or the Byzantine Citadel, the former town's prison in Thessaloniki. It can be medium in size – such as the touring productions of *Charlotte* (between Toronto, Taipei and Prague) or *Opera Transatlántica's Concierto Barroco* (between London and Caracas) or the recent *Brendan – Son of Dublin*. And theatre can be very small, such as the site-specific *The Ballad of the Cosmo Café* (London, 2019), *The New Jerusalem* (in Stansted House, 2013) or *Sing God a Simple Song* with composer Carl Davis commemorating the 100 years of Leonard Bernstein in Chichester. But the theatre always matters.

And to that we must add the many community productions – and the many student projects that Pamela has been running all the world around: from Central Saint Martins, through European Scenography Centres, the Prague Quadrennial or the World Stage Design, to the globe-trotting teaching – from Hong Kong, Beijing or Taipei, through Rio de Janeiro, Pittsburgh and Vancouver, to Tbilisi, Nicosia, Beograd and Bucharest. And of course to Prague and Brno – because since the early visits to PQ as part of the UK exhibitions in the 1970s, Czech theatre, scenography, music – and Czech culture as such – has always been at the heart of Professor Pamela Howard's artistic journey.

Her work has had a significant, world-wide impact on artistic practice and the teaching of scenographic disciplines. Through the translation of her books into numerous languages, she has helped shape not only the language of scenography but also several generations of students and artists.

It is therefore my great pleasure and honour to commend her work before this honoured audience and celebrate the award of the title of doctor honoris causa of the Janáček Academy of Performing Arts in Brno.

Prof. doc. Pavel Drábek, Ph.D.
Emeritus Professor of Drama and Theatre Practice,
University of Hull, UK

Mimořádný tisk / Special issue

Vydala / Published by
Janáčkova akademie múzických umění
Divadelní fakulta
Mozartova 1, 662 15 Brno

Překlad / Translation
Pavel Drábek

Ilustrace / Illustrations
Pamela Howard

Grafický design / Graphic design
Studio Zobrazení

Tisk / Print
Knihařská dílna FaVU VUT
Údolní 244/53, Brno

Brno 2025

Neprodejné / Not for sale

Janáčkova akademie
múzických umění